

هه قايه تي لاس و خه زال

ئه سعه دهو
كوى كردوته وه

لى راده كشى !

خاتوو خه ديجه له په رده ي بووكايه تي به ره و چومه كه راده كا ! كاتى ده گاته ئه و شوپنه ي كه ئه حمه د به گى لى راكشابوو سه رى سوورما وه لى خويدا گووتى : «ده بى ئه وه بياوبى ! به خوا ده بى تا قى بكه مه وه !»

ئينجا ده سنى بو دوخينه كه ي دريز ده كا و ئه حمه د به گ هوشيار ده بيه وه و گوراوى خوى ده باته وه ، بويه هر له سه ر پسته ي شيره كه وه ژير دار لاسه كه لى به زاوا ده بى ! ئينجا ده گه پرينه وه مالى خويان له دواى نو مانگ كورپيكيان ده بى و نيوى ده نين لاس .

هه روك ئه حمه د به گ چون له سوارچاكي و پم بازي و ناژايه تي بى هاوتابوو ، لاسى كورپيشى هه روك خوى ، كورد گووته نى : «ماليش به ماخوى نه چى حه رامه» .

لاس گه يشته هه رته ي ژن هينان باوكى زور هه ولى له گه لا ئه دا بو ئه وه ي ژن بينى ، به لام دلى لاس تا ئه وكات كه سى په سندنه كردبوو !

شه ويكيان له و كاته ي كه كه له شيرى خه ورتنان^{١٤} بانگى ده دا و خه له چاوى لاس هه رامبوو ، له ژورره كه ي هاته ده روه وه و به ره و ديوه خان خزى و هاته لاي مام ده رويشى ميوان ، ده رويشى ميوانيش له بهر نازارى قاچ و مى له حه سانه وه ي نه بوو ، پهر و لاو كه وتنه به رامبه ر به كتر و گريى دلى خويان بو به كتر ده كرده وه !

لاس به ده رويشى ووت : «مامه گيان باوكم په له م لى ده كا كه ژن بينم ، منيش تا ئيستا چ ئافره تيكم نه كه وتوته به ر دل ، تويش جگه له وه ي به ته مه نى به لام گه ريده ي كوستان و گه رميان ده كه يت چ ئافره ت به رچاو نه كه وتوه كه شياوى من بى ؟»

ده رويشيش پى ي گووت : «كورم ئه وه ي من بزائم چوار خاتوون هه يه كه شياوى تو بن ... به كيان خانزادى هه ريرى و به كيان خه زاله شوږى مه لا نه بى كه له جياتى نو خوږين ماره بى (وه يسى وسو كاسكيان)^{١٥} ه ، ئه وى تريان خه زيمه شوږى ده سگيرانى ئاغا مال مالى و ئه وى تريان ئايشه گول^{١٦} دووباره لاس پى ي ده لى : «به راي تو كامه يان خاتوون ترن ؟» ده رويش ده لى : «به من ده كه يت به دواى خه زاله شوږى مه لا نه ببيان ده كه وى» . ئينجا لاس پى ي ده لى : «به يانى له گه ل كازيوه ي

ده گيرنه وه . گوايه راووشكاري ئه حمه د به گى باله كى^{١٧} هه ر جاره ي چل روژى ده خايه ند ، روژيكيان له كاتى گه رانه وه ي له راوله ريگادا ده چيته سه ركانيه ئاويكى خاتوونان داواى جاميك ئاوده كا .

له و كاته دا كچه عاره بينكى^{١٨} نيو (خه ديجه)^{١٩} كوونده ي پر ده كرد ، ئه ويش جاميك ئاوى پاشه وپيش بو راده گرى ، ئه حمه د به گ سه رسام ده بى و له دلى خويدا بريار ده دا كه داخوازي بكات و نزيكى نه كه وى تا خوى دوخيني نه كاته وه ! ئه حمه د به گ ده چيته خواز بينى خه ديجه و پيشكه شى ده كرى ، به لام كه س و كارى باوكى ئافره ته كه ناره زايى خويان به رامبه ر برا گه وره يان ده رده بى كه گوايه چون كچى ئه داته بينگانه . به هه ر جوږيك ده بيت ئه حمه د به گ ئه يگواز يته وه به لام نزيكى ناكه وى !

ماوه يك به سه ر بووكايه تيان تى ده پېرى .. روژيكيان دا يكي بووك دپته سه ردانى كچى ، بوى ده رده كه وى كه زاوا تا ئيستا ده ستى لى نه داوه بويه به ئه حمه د به گ ده لى : «ده بى كچه كه م به رمه وه بو باوه خوونى»

دايك و كچ گه رانه وه مال و هه واله كesh له نيو كه سوكاريان بلاوده بينته وه و بريار ده دن كه ئه حمه د به گ نيره مووكه و ماره يى له كچه كه نه هاتوه ! ئينجا كچه كه نه ده نه ئاموزاي .. له روژى گواسته وه ي خه ديجه بو ئاموزاي ئه حمه د به گ دپته مالى خه زوورى بو ئه وه ي خيزانه كه ي پباته وه .

كاتى گه يشتنى ئه حمه د به گ بو مالى خه زوورى ده شله ژين چونكه ئه حمه د به گ له پاله وانپه تي بى هاوتابوو ، باوكى خه ديجه ده يه وى پيلانئيكى بوږيك بخت بويه به قاوه چى ده لى : «قاوه دابه ش بكه و هه ركه سينك په كه م فنجانى قاوه ي ده ست و هه ر بگرى ده بى بچينه ئه و چومه شيريكى تيايه بيكوژى !!

ئه حمه د به گ بانگى قاوه چى ده كا و فنجانى قاوه ي لى و هه رده گرى و فېرى ده كا و به ره و چومه كه ده كه وپته ريگا ، پاش ماندوو بوئيكى زور ئه حمه د به گ شيره كه ده كوژى و سه رى ده بېرى و كه ولى ده كات و له سه ر پسته كه ي له ژير دار لاسيك

ئەو نامە يەم بگە يەنە خە زالە شوپرى

بو سپىدەى زوو دەرويش بەرەو ھەوارى مالى خە زال
دەكە ویتە پرى تا لە چىاي بەنى ھەرىر ئاودىو دەبیتە وە ، لەو
كاتەى دەرويش دەگاتە بەر پەشمالى خە زال دەنگ دەدا و
خە زالیش دەلى : «فەرمو وەرە ژوورەو ھەم دەرويش وا لە
(كولىنم)» .

ھەم دەرويش دەچیتە ژوورەو ھەم نامەكە دەداتە دەست
خە زال ، لە گەل خويندەنەوى نامە و بە سەر ھەلگوتنى ھەم
دەرويشى بەسەر لاسى ئەحمەد بەگ يەكسەر عىشقى دەبى !
ئەویش ئەنگوستیلە يكى خوى بە ديارى بوى پەوانە دەگا !
ئىنجا لاس بە جلى دەرويشى لە گەل ھەم دەرويش بەرەو مالى
خە زال دەكە ویتە پرى ...

«وەكى كاكە لاسى ئەحمەد بەگى بارەكى يە
دەچتە وە ناو گەورە ماران ماری داود و مەلا نەبىيان ھەر
بە بەرگەكى دەرويشى يە»

«دەگەرا لە ناو گەورە ماران ماری داود و مەلا نەبى يە
بە دووى دەكەتن كىژۆرەكانى چارە سارى يە
دەيان گوت دايەكە دايەكە ئەو دەرويشە دەرويشەكى
چەند پووح گەورە يە نەلەمە وەردەگى مراكە مراكى
دەروونى يە

نەچەنگە چەنگى ساواری بنەگەچى يە»
«دەرى پىرىژنەكى حەكاكى زەمانى دەورى بەرايى ھاتى يە
دەيگوت كىژم بەو خوداى كەم لە ژوورى سەرى يە
ئەو دەرويشە دەرويشى مراكە روونى و چەنگە ساواری
نى يە

ئەو دەرويشە دەرويشى عەشقى يە»
«ئەنگو دىقەتى خوتان بەدەنە بارايى بابە دەرويشم دەرى ي
دارەكانى شەنگەبى يە

دىقەتى خوتان بەدەنە چاوى بابە دەرويشم دەرى ي
سینوھەكانى لاسورە باغەوان لەسەر لقى دارى لەبىر
کردى يە
لايەكى ئەنگافتى يە»

«ئەوچە دەچتە وە كە گەورە ماران ماری داود و مەلا
نەبى يە
وەكى دىتى خە زارە شوپر لەبەر دەركەى مەشكۆرەى

دەژىنى ھەر بە عەينى يە
سەلامەكى دەكردەو ھە كەرەران دوايش لە ناسكە
بىرى يە»

«خە زارە شوپر گازی دەكردەو ھە (ستى) و (رابى) و
(خووبى) سەرتان ھەرىنم لە بارەكى دەشینی يە
ئەمەن دونى ئىواری مەنجەرەكى زنجىردارم روون گەرم
کردى يە

لەگەر باتمانەكى كەرەى سپى يە
ئەنگو بىنن لە بو بابە دەرويشى نورانى يە
ئەرى بابە دەرويش بەو خوداى كەم لە ژوورى سەرى يە
ئەمەن چىدىكە روونى بەر دەستىم نى يە
نەكو پىشكىشى تووم ئەوئەندە نى يە»

«ئەوچە كاكە لاسى ئەحمەد بەگى بارەكى يە
گازی دەكردەو ھە زارە شوپرى مەلا نەبى يە
دەستەنگاى توو ھەر ئەوئەندە يە ئەوئەندە لە كەنە مەن چ
وجودى نى يە ئەتوو وەرەو ھە كەنە مەن شەرتبى بەمەنى ھەر
بە جوگەبى دەروونى يە»

«ئەرى خە زارە شوپرى مەلا نەبى يە
پەبى خودا سەبەب كارى مەن و توو بگى وەكى ئەمەنى
دەناردەو ھە كوستانى فەراشى ھەر بە ساپەلى يە»

«ئەگەر ئەمەن دەمزانى سوار دەبوومەو ھە لە شىنكەى شىخ
غەزالى عارەبى يە

دەستم دەداو ھەمەكى سەر بە توپراگەى بن گورگەى يە
لەبەرە خوم دەكردەو ھە زى يەكانى لەوانى ئارقە
ھووردى يە

لەبەر پىشتى خوم رادەكرد خەنجەرەكى دەبانى
نیرۆبەگى يە

لە شانى چوپەم برۆيشتابايە سەدوپىنچە سوارى كورە
كورەى دەجافى يە

لە شانى راستەم برۆيشتابايە سەدوپىنچە سوارى كورە
عارەبى يە

نه وچه خه زاره شور هه نگی ده مهینا یان به ماره کی زور یان هه ر به زور دایی به»

کاتی خه زال نه و به ندهی دواپی گویی لی بوو گوتی : «کوره مارت ویران بی ده رویش ده نا ژوانی من و تووبن تاورده ماری مه لا نه بی به» . ره شمالی مه لا نه بیش له سهر دوازده نه ستونه که بووه لایکی مال بووه و لایکی دیوه خان ، نه وشه و لاس به میوانی له دیوه خانی مه لا نه بی لی راکشا ! کاتی ئیواره داهات جوامیره کانی هه موویان له دیوه خان کو بوونه وه و ده ستیان کرده یاری که ره لاوژه .

هه ر یه که له دانیشتوانه کانی دیوه خان به ندی خویمان چری و نوبه ت که یشته سهر میوانی و گوتیان : «فه رموو به نده کمان بو بل» . نه ویش ووتی : «به خوا هیچ نازانم» . بی یان ووت : «نه گه ر به ندی خوت نالییت ده بی بقوری !» ئینجا ووتی : «چ بلیم به خوم هیچ نازانم به لام دوینی له و کاته ی نزیک هه واری ئیوه بووم شوانیکتان له کاتی دان وئاویر نه و به ندهی ده چری ، به لام نابی لیم سل بن ! نه وانیش سه ریان بو هه ژانده وه ..

«خه زاره شور پی مه لا نه بی به

خوزی به خوزی داران نه من شتره کی بامایه له وان شتره کانی ده سیوی یه شین بامایه وه له سه روچاوه ی کانی به

نه منیان بیری بایه ، نه منیان ببرد ابوايه کن وه ستان و وه ستاکاران نه منیان بگرد ابوايه وه ته شیه کانی له وانی خوش دهستی به به دیاری نه منیان بنارد ابوايه له بو خه زاره شور پی مه لا نه بی به به منی بریستابایه رانگی شوانی و بارزوونگی نه وان ناسکه بیری به،

جوامیره کان هیرشیان برده سه ری و جوینیان پی دا ، به لام خه زال له ژوروه به دهنگ هات و گوتی : «ئیوه پی تان ووت سل نابین ، نه وه تان له چی ؟»

خه لکه که بلاوه ی لی کرد و دیوه خان چول بوو جگه له (کارکانه که چهل) ی شوان و چاودیری خه زال له لایه ن مالی (وه یس) ، نه ویش - واته که چهل جیگا که ی خوی له پشت چیغی ره شمال راخست !

نه دوا ی مال نووستان خه زال بانگی کاره که ره کانی

خوی کرد و پی یان ووت : «هه ی سه رو له هه شینیم بای چه پشین و شاره شین ده بزیوی له بنی ده برو سکنی باوبارانه کی که له گه وره ی هینا» ، بایم پیره خوی رانگری ! هه ستن که مه ندی باوینه ره شماری ، هه ستن سینگ و به رچیغان تووند که نه وه هه نووکه ده بیته باوباران» .

شوینیکیان بو باوکی له ژوروه وه راخست و چه ند که ل وپه لیان هه بوو به سه ریان دادا و خه زالیش به خویشی نه و شه وی له که ل لاسی به سه ر برد ! له به ره به یانیا ن لاس به خه زالی ووت : «من ده گه ریمه وه مال و خوم ناماده ده که م بو خوازیبیت» .

خواحافیزیان له یه کتر کردو پیش نه وه ی لاس پی ی باوینه رکیفی بیست و چوار ماچی له گه رده نی خه زال کردو کارکانه که چله ی زه قه ی چاوی ده هات ! کارکانه که چهل له دوا ی خه زال هاته ماله وه بو نه وه ی بیانوی پی بگری ، بو یه پی ی ووت : «ئیستا که نانی خوم و هه ردوازده سه گ و هه رچوارده شوام ده وی !» خه زالیش پی ی گوت : «کارکانه نه مرو نانمان نه ماوه ، به لام که میک راهه سته ئیستا که (ستی) و (رابی) بانگ ده که م و نانت بو ناماده بکن ، به لام گرناگی که چله لی نه وه بوو که له لایان بپروات و هه والی لاسی نه حمه د به گی به وه یس بگه ینی !

کاتی کارکانه که چهل گه یشته دیوه خانی مالی وسوی کاسکیان وه یس پی ی ووت : «ها .. کارکان خیره ؟» نه ویش گوتی : «شه وی رابووردوو لاسی نه حمه د به گ له باخه لی خه زالی نوستبو و به ره به یانیا نیش بیست و چوار ماچی له گه رده نی کرد !

وه یس به و هه واله دین بوو ، هه ل سایه سه ر پی ، به لام مامی که نیوی (چرکن) بوو هیمنی کرده وه و پی ی ووت : «روله شووره پی به ، وانابی ! من له و بپروایه دا نیم که خه زال نه و کاره ناره وایانه بکات و به یانیش پیکه وه نه چینه مالیان ، نه گه ر پیشوازیمانی کرد نه واکه چهل دروی کردو نه گه ریش پیشوازی نه کردین نه واکه راسته و دوستی هه یه :

له وکاته ی وه یس و مامی گه یشته مالی مه لا نه بی ، خه زال چه ند زیروزیوی هه بوو خوی پی رازانده وه و به پیریانه وه چوو به خیره اتنیکی گه رمی کردن و جه له وی وولاخی مام چرکنه ی گرتوو مایینی له وه یس وه رگرت . زوری ریزگرتن ئینجا

چرکن له ژیره وه به وهیسی گووت : «باشه ، هه ی بی هوش
ویستت به قسه ی کارکانه که چه لی بکه ی - بپروانه چون
خزمه تمان دهکات !» . وه یسپیش سه ری بو له قاند .

چرکن به مه لا نه بی ووت : «نیمه هاتووین که ریگامان
بدهیت خه زالی بگوازینه وه» . مه لا نه بییش گووتی : «کاکه گیان
من کچم داوه ته نیوه ، جا که یفی خوتانه» .

چرکن و برزای گه پانه وه بو مال ، حهوت شه و حهوت
روژ دۆل و زوورنایان گپراو داوه ت پانه وه ستا !

خه زال هیچ فرسه تیکی نه ما چکه له پاکردن به ره و مالی
خانزادی هه زیری ! روژیکیان خه زال ده چوه سه رکانی له
ریگادا پیاویکی بینی به په له را دهکا و لی ی برسی : «خالو نه وه
چیت لی قه و ماوه ؟» . کابراکش ده لی : «جوانه ماینیکم وین
بوه ، ده لین له گه ل دهواری لاسی نه حمه د به گی یه» خه زال
خوی ده خیل دهکا و نامه یکی له گه لا په وانه دهکا : نامه هه لگر
که یشته لاسی و نامه که ی دایه دهستی .. نه ویش ماینیک و
جوانیکی پیشکش دهکا و یه کسه ر دهگه ریتسه وه مال .. به
ایکی ووت : «دایه گیان نه وه نامه ی خه زاله ، نیستاکه له لای
خانزادی سوژانه و چاوه پروانی چوونمه ، جا چ ده فرمووی
به تاکه سواری بروم یان له شکری ببه م ؟»

دایکی پی ی ده لی : «گردهنت نازا ناکه م نه گه ر بی توو
به تاکه سواری نه چیت ! نه گینا باوکت پیم ده لی نه وه له من
نیه !» لاس له گه ل نه و قسه یه ی دایکی مه ست بوو .. به ره و
هه ریر که وته ری ...

« نه وچه کاکه لاسی نه حمه د به گی باره کی یه
سوار ده بووه له شینکه ی شیخ غه زالی عاره بی یه
دهستی ده داوه رمه که ی سه ر به تو پراکه ی بن گورگه بی یه
سی شه و و سی روژی هاژووشتی یه
دیتی چکی ئاره قه ی له بن گینی شینکه ی شیخ غه زالی
به دیار که تی یه

ده یگووت به و خودای که م له ژووری سه ری یه
مه علوومه نه کبه ته شانی منی گرتی یه ،

« ئه ری شینکه ی شیخ غه زالی عاره بی یه
نه من شه ری حهفت شه و و حهفت روژم به توو کردی یه

چ جارن چکی ئاره قهت له بن گینی به دیار نه که تی یه
نه ورو سه ری سی روژه نه تو چکی ئاره قهت له بن گینی
به دیار که تی یه

مه علوومه نه کبه ته شانی منی گرتی یه ،

لاس سه ری سوور ده بی له ئاره قه کردنی ماینه که ی ،
کاتی ده بینی دوونالی فری داوه !

« بای ده داوه ده یگووت هه تا وه کو کوئیم» لی به دوور
نه که تی یه دهسته وه کن وهستان و وه ستاکاران ده یگووت
نه توو له بو من بینه جوته ناره کی له بو شینکه ی شیخ
غه زالی عاره بی یه

هه رناره کی له بو یان ده هینا هه ره وه کی نان دوو که رتی
کردی یه

ده یگووت که لکی شینکه ی شیخ غه زالی نی یه
له بو ی ده ینا جوته ناره کی پورابی حه ویزی یه
دهیداوه له بن پی ی شینکه ی شیخ غه زالی عاره بی یه
ده یگووت نه وچه بزانه پیشکیشی ئاغای گرانم چی یه
نه ویش ده یدایی چه نگه ک لیره نه گه ر تومهن بوو نه گه ر
مه جیدی یه»

«نه وچه ده چته وه کن خاتوون خانزادی دهشتی هه ریر و
هه ریر به گی یه

نه وچه کاکه لاسی نه حمه د به گی باره کی یه
ده یگووت ئه ری خاتوون خانزادی دهشتی هه ریر و هه ریر
به گی یه
پیم بری بزانه نه و ئامانه تیه که ی لیرانه بوو به خوی
رویشت یان ماری وسوی کاسکیان به زور دای بردی یه»

له وکاته ی خانزاد لاسی ده بینی ئاورده گری و له دلی
خویدا ده لی : «نه من ده بی کاریکی وا بکه م که خه زالی له پیش
چاوپه ش بی !»
بویه ده لی :

«نه وچه خاتوون خانزاد ده یگووت کوره مارت ویران بی لاسی

نه حمده به گي باره كي به
به خوداي كم له ژووري سهري به
نه توو به شهوت ديتيه به روژت قهه نه ديتي به
هه تا وه كو دونيكه ليرانه بوو چهنه مندار و شوان و گاوان
و بهرخه وان به قوونيان دا هه ربردي به
نه وشو كه نازانم كنهان شوان و گاوان له بوخويان
ره واندي به،

لاس وه لامي ده داته وه :

«كاكه لاسي نه حمده به گي باره كي به
دهيگوت نه ري خاتوون خانزادي دهشتي هه رير و هه رير
به گي به
به خوداي كم له ژووري سهري به
نه من له پاش خه زاره شوپي مه لا نه بي به
ژيني دونياييم هه موو له خووم حه رام كردي به،

كه خانزاد زاني به نده كه ي كاري نه كرد گووتي :

«كوره مارت ويران بي كاكه لاس خه زاره شوپي بينه
نه منيش هه ر به كاره كه ري به»

له و كاته ي خه زال راي كرد باوكي ته ته ريكي نارده مالي
وه يسي هه واله كه يان بي بگه يني ! وه يسي زاوا به ته ته ري ده لي :
«به مالي مه لا نه بي بلي به ياني بينه مه يدان شه ره !»
باوكي خه زاليش ده چيته لاي خانزادي سوران به مه رجي
نه وه خه زال ده گه رينته وه تاكو پياويكيان مابي - نابي بدريته
مالي وسوي كاسكيان !
لاس هه رير به جي ده هيلي ...

«نه وجه وه كي كاكه لاسي نه حمده به گي باره كي به
ده چته وه كن خه زاره شوپي مه لا نه بي به
ده چته وه كن ماري داود و مه لا نه بي به
ديتي خه زاره شوپ له بهر بيريني مه ري به
سه لامه كي ده كرده وه له كاره كه ران دوايش له ناسكه

بيري به
گازي ده كرده وه نه ري خه زاره شوپي مه لا نه بي به
لوچي له به رتوو به رگه كي خاوشيني عاره بي به
تووخوا بيم بري بزائم نه وه تازيه ي (حمده) ي براهه
يانه كو
تازيه ي مه لا نه بي به،
«خه زاره شوپي مه لا نه بي به
گازي ده كرده وه كاكه لاسي نه حمده به گي باره كي به
دهيگوت كوره مارت ويران بي نه توو قهولي حه فته شه وو
حه فته

روژت له گه ره من گرتي به
نه وه سهري سي مانگه نه منت به جي هينشتي به
سبه يني ماري وسو كاسكيان له بو خويان ده مبه ن
هه ره زورداري به»

له و كاته ي لاس نه وه واله ي بيست سواري غه زالي بوو
به ره و مالي وسوي كاسكيان روپشت . كاتي گه يشتني بيني نه وه
وه يسي له سه ر جوئي قاوه ي دانيشتوه و مام چركنه ش له نزكي
پاكشاوه ! سه لامي كردو سه لاميان وه رگرتوه ، ده پرس ي و
ده لي :

«هوي چيه كوتايي به وشه ره ناهينن ؟» . وه يسيش ده لي : «تو
ميواني و نان و قاوه ي خوت بخو و هيچ ثيلاقه ت به وشه ره
نه بي !»

لي يان ناگه ريت و نه وانيش بو ي ده گيرنه وه نينجا به
وه يسي ده لي : «كچيك بي و توي به دل نه بيت ، تو نه و كچه ت
بوچيه ؟»

وه يسي قيني هه لده سي و قسه ي په رت و بلاو ده كات ، لاسيش
خوي بو ئاشكرا ده كا و ده لي : «به ياني دابه زه مه يدان !
هه ركه سي له نيمه كوژرا خه زال بو نه وي تر بي» نينجا لاس
ده گه رينته وه لاي خه زال .. بو به ياني به خه زال ده لي : «به رگي
بووكيني به سه ر خوتدا هه ليكيشه وه سه ري مه يدان بوم
پاوه سته چونكه چاوي نوم لي ديار بي به تين تر ده بم !»

«نه وجه كاكه لاسي نه حمده به گي باره كي به
گازي ده كرده وه (وه يسي) ده توو له بو من هه ري وه

هه تاوه كو سهري مهيداني له سه ره توو هه ربشه قينم
 زمه كه ي سه ر به تو پراگه ي بن گورگه ي يه
 له پيش چاوي خه زاره شوپي مه لا نه بي يه
 شهرت بي بدده مي سه دو پينجه به رديلي به ربه رانيه هه
 به عه يني يه،

وهيس دهري ناماقوليه كه گه له گه وره و گرانت كودي يه
 ده تو له بو من هه ري وه هه تاوه كو سهري مهيداني نه من
 له سه ره

توو هه ربشه قينم رمه كه ي سه ر به تو پراگه ي گورگه ي يه
 له پيش چاوي خه زاره شوپي مه لا نه بي يه
 شهرت بي خه زاره شوپت لو ته براق بدهم هه ربه خورابي يه،

هيجان ناسه لينن ده بيته شهريان تا نوپي نيوه پويي
 كه سيان ناكه وي ! پاشدان هه ردو كيان ريك ده كه ون كه جل و
 به رگيان له به ريكه نه وه و دهستي چه په يان ليك ببهستن و به
 خه نجه رله يه كتر بدهن ! !

وهيس بيست و دوو خه نجه ري سه رتيزي له لاس ده داو
 شه ويش هه ژده خه نجه ري ده وه سيني و دهستي له سه ر
 ده له قاند !

وهيس ده مري و لاسيش به قورباني مردن ده بي ، خه زال
 بيست و دوو پزيشكي بو بانگ ده كاو هه ر برينيك ده داته ده ست
 پزيشكيك و خه لاتيان ده كا !

پاش ماوه يك لاس چاك ده بيته وه خوازبيني خه زالي له
 باوكي ده كاو به ره و مالي خويان ده كه ونه ريگا ...

په راويز

1 - چوار ده قم بيستوه دووانيان (باله كي) يه و له واني تر
 (شاره زووري) هه هه روه ها ده لين نه حمه د به گ له
 كورده كانن - واته له هوزي (كورده) ي كورد كه ئيستا له
 گوندي (چه مرگه) و ده وروپشتي داده نيشن . راي من
 نه وه يه كه نه حمه د به گ باله كي يه و له ناوچه ي شاره زوور
 دانيشتوه و هيج په يوه ندي به خانزادي هه ريري نيه چونكه
 خانزاد خوشكي سوله يمان به گه و مندالي مير شاقوولي

به گن ، له ده قي ئوسكارمان خانزادي هه ريري كچي
 مه حمود ناغايه و ناموزاي لاسه و ابزانم نه وه ش له راستي
 دووره چونكه ميژوي ميرانى سوران تا راده يك روونه .
 2 - گوايه ساليكيان نه هات ده بي و نه و عيله - واته عيلي مالي
 خديجه ي خيزاني نه حمه د به گ داكي لاس - رووده كه نه
 ناوچه ي كوردستان بو گوزه راني ، نه حمه د به گيش
 له سه ركاني چاوي بي ده كه وي و ده يخوازي .

3 - له ده قي ئوسكارمان نيوي (شه مي) يه .

4 - كاتي نووستنان واته له دواي بانگداني كه له شيري ژن
 زيز بوون .

5 - وسوكاسكيان تيره ن يان باشتر بلين بنه ماله ن ئيستاكه له
 گوندي (باويه) ي خدر ناغاي وسوكاسكيان نزيك (سپيك)
 سه ر به ناوچه ي (هه ريره) .

6 - و ابزانم له گه ل ئايشه گولي هه كاري يه .

7 - گوايه نه و هينان و بردنه ي خه زال هه موو درو بووه چونكه
 له وكاته ي كاره كه ره كان هاتوونه ته ده ره وه ديويانه ناسمان
 ساماله ، به لام خه زال بويه واي كرده تا باوكي بچيته
 بنه بان و له لاي ديوه خان دوور بكه ويته وه بو راموساني
 خوي .

8 - ليره دا زياتر بو مان روون ده بيته وه كه لاس كوري نه حمه د
 به گي خه لكى شاره زووره چونكه به كوئي تي په ريوه بويه
 ده لي هه تا وه كو كويم لي به دوور نه كه تي يه ، نه گه ر
 باله كي بي و له ناوچه ي باله كيان بي بو ده گاته كوئي و
 ناوي كوئي ديتنه ناو به نده كه ؟ .

فه رهه نگوک

ئاودبو : ده په ريته وه ، له ولايه بو نه ولا .

نه نگا فتى : گوواو

نه وچه : ئينجا

نه نگو : ئيوه

نه وشوکه : نه مشه و ، نه وشه و

نه ستونگ : نه ستوني ره شمال ، نه و داره دريزانه ي كه ره شمالي

له سه ر راده وه ستي .

باوه خوون : كاتي يه كه م جار بووك ده چيته وه ماله باوكي .

باره كي : باله كي

به دووي : به دواي

بڼه که چي : پووج ، دانه ویله ی ژیر کونیه

بارایی : بالا

به قوونیان : تیلک پی ووه کردن

بقوړی : لاسای مانگا واته دهنکی گوتی .

پورا : پولا

پارزونگ : نهو تیره که یه که نافرته تی کوچری مندال وه میان که لو

په لی تیا نه خهن .

تاور : ره شمال ،

چونی : ناون ، هاون

جاف : هوزی جالی کورد

چیغ : له قامیش دروست ده کری و له دهورو پشتی ره شمال پای

دهو سستینن .

حه کاکی : مه کرباز ، زانا

خزی : بو نه ولا خزی ، بو نه ولا چوو ، پویش

خه زار : خه زال

ده چته وه : ده چیته وه ، ده گه ریته وه

دهری : ده لی

دیقهت : ته ماشاکردن ، تی پروانین

دیتی : بینی

ده شینی یه : وه ک بللی له قورنت نیم وه میان له خم .

ده نا : نه گینا

دان و ناویر : نهو کاته ی که مه پ هه ویر ده کری

دین : شینت

ده وار : ره شه و ولاخ

دونیکه : دوتینی

سار : سال

سه رتیز : سه ریست ، مانای زامیکی قول نیه

سایه لی یه : به پرسیارکردن له (سائل) ی عه ره بیه وه هاتوه

غه زالی : ناوی مایینی لاس بوه

قه د : هیج

کوونده : له پیستی بزن دروست ده کری له گونده کان ناوی تیا

ده کهن .

کولین : شوینیکی تاییه تیه له لایکی ره شمال بو دانانی نازووقه ی

مال .

کینهان : کامه یان

کن : لای

کوراو : واته و نهو نه هینیه ی له دئی دا بوو ،

گاز : بانگ کردن

مراک : که وچک

مه شکه : له پیسته مه پ دروست ده کری و ماستی له نیو ده کری و

ده بینه دو له دوا ی نه وه ی که ره که ی تی ده گرن .

ماران : مال ، مالان

وه کی : وه کو

هه رت : نهو ته مه نه یه کاتی ناماده یه بو ژن هینان

هه رمابوو : خه وه چاوی شکابوو ، واته خه وی نه ده هات .

هه رینم : هه لینم

هه نکئی : نهو کات ، نهو دم

هه نووکه : نیستاکه

هه ری : خاردان ، به زین

نهم پروون کردنه وه یه

هه روهک زانراوه فولکلور که نجینه ی میلله ته ، نهو بابه ته
ولکلوریانهش به دریزیای سهدان سال گورانیکیان به سهردا
دی ، له ناوچه یه ک بو ناوچه یه کی تر وه یان له یه کی ک بو
یه کی کی تر به لام ناوه رو که که ی هه روهک خویه تی . نیمه ش وهک
میلله تانی تر هه ر له منالیه وه میشکمان به چه ندان هه قایه ت و
گورانی فولکلوری ناو ده دری له وه موو بابه تانهش هه قایه تی
«لاس و خه زال» ه .

بهش به حالی بو یه که م نهو هه قایه ته م به نووسین له
(تحفه مظفریه) ی نوسکارمان بینی ، نه وهک هه ر له سهر زاری
خه لکه سه واده که مان بیستوه ، ده میک بوو حه زم ده کرد
به راووردیکی نهو هه قایه ته بکه م نهو ی بلاو بوته وه و نهو ی
خویشم هه مه ، به لام ده رده (گورچپله) جگه له کونجی
نه خوشخانه کان زیاتر ریگام نادات . به لام له و دوا یه دا گوی
بیست بووم که چه ند روشنبیریکی تر ده قی نهو هه قایه ته یان
هه یه ، بویه به راوورد کردنه وه که م دواخست بو هه لیکي تر
به لکو چاوه پروانی بلاو بوونه وه ی نهو بوو ده قه ده که م که له لای
روشنبیران (طارق جمباز) و (ناظم دلبنده) ه ، نینجا به راوورد
کردنی خویش ده بی ، کورد گووته نی : «گوم چه ند قول بی
مه له ی خوشتره» خو نه گه روشنبیریکی تر به راووردیان پکات
نه وه باشتر ، پیش نه وه ی گله ییم تی بکه ن و بلین :
سه رچاوه که ی دیار نیه ؟ منیش ده لیم نه مانه تی نه ده بیم زور له
لاگرنکه ، به لام پروا بکه ن نهو که سانه ، وه یان باشتره بلیم نهو
که سه ی به نده کانی بو چریم نه گه ر ناوی بنوسم ، گه رده نم
نازاد ناکا ! هه ندیک خه لکیش ناگاداریان هه یه .